

VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
PŘI PRAŽSKÉ INFORMAČNÍ SLUŽBĚ
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

Práce **OSTRAVA**

ze dne **10. I. 1960**

První letošní premiéra

v ostravském DPB

Hikmetovo varování

Poslyšte lidé, co kdyby

— říká Nazim Hikmet —

co kdyby některý z oněch letců, kteří nad Evropou nebo Amerikou vozi náklad atomových bomb zešlel ze své odpovědnosti, co kdyby jeho stroj havaroval, co kdyby letce chtěl na lidstvu pomstít nějaké své ukrivdění a svrhl ten strašný náklad? Co pak? A je snad málo takových lidí, kterým společnost ublížila?

Ostravské Divadlo Petra Bezruče uvedlo v úterý 5. ledna Hikmetovo podobenství „Damoklův meč“ v režii Jana Kačera. Hra by měla samozřejmě větší ohlas na Západě, ale i u nás má své místo. Je třeba jenom mít na paměti, že nechceme naše lidi děsit, ale opakovat jim, že mír, mír na celém světě, závisí i na našem úsilí.

První půle premiérového představení byla do jisté míry postižena obvyklou nervozitou. Nevadí. Mladí herci se na té inscenaci něčemu učí, učí se, jak přistupovat k stylizovaným postavám, jak pracovat se symbolem.

Možná, že trojlístek „tvrdých amerických mužů“ (lékárníkův syn, boxer, komunistický misionář) je šitý příliš podle našich představ, ale v podstatě splňuje svůj úkol. Z trojlístku je nejucelenější boxer J. Jurky, u něhož spatřujeme nejsložitější vývoj a také nejvíce hercem vložené životní zkušenosti.

Poctivý výkon odvádí N. Divišková v roli soudcovy dcery, která místy ovládá situaci a rozehrává scénu. Velice by však své roli prospěla, kdyby od začátku nenapjala základní strunu své postavy, kdyby na začátku zvolila lehčí tón, který by mohl více stupňovat a volněji předvádět divákovi nitro soudcovy dcery.

Spolehlivá je i snaha Františka Husáka v roli letce, který zraje k vyváže-

nému a přesvědčivému výkonu. Pomůže mu plně soustředění k nejmenším detailům a ještě větší stmelení postavy. Naprosto však se nelze spokojit s prací A. Lipského v roli Soudce, ne nepodobné čerstvé očihořčině, ba ani s jednostranným sentimentem A. Tománkové. V inscenaci se ještě nepodařilo přesvědčivě skloubit s dějovým pásmem základní zápletku čtení dopisu mladými manžely. Do jisté míry i nevhodným obsazením J. Haukvice do role architekta, v němž odevzdává matný a zřejmé

ne příliš promyšlený charakter. Působivá je postava Hluchého (O. Janda), symbolu, živě dokazujícího ničivou moc touhy po penězích. Stačil by však první výstup, kde už se všechno řekne. Zbývá jici dva vrši jen drastiku, nikoli obsas.

Inscenace je nejsoustředěnější ostravskou prací mladého J. Kačera. Prokázal smysl pro moderní divadla i pro vedení herců. Jako obvykle obhatil hru svěžími nápady (např. světla auta ve scéně Na rumišti) a odvedl představení silně. Velkou pomoc znamená bezpochyby i náznaková scéna L. Hruží, zejména jednoduchými symboly naznačujícími místo děje (kostel). Dává dostatek prostoru a jen základní trubkové konstrukce by zasloužila větší zdůvodnění. Pozoruhodná je i hudba P. Mandela, velmi účinně podporující děj.

VLASTIMIL NEPERIL

Výstřížková služba
při Pražské informační službě

Praha 1, Letenská 2

Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

ze dne

-6 I. 1960

**Zajímavá premiéra
v Divadle P. Bezruče**

6-59

Kolektiv mladých a talentovaných divadelníků z ostravského Divadla Petra Bezruče uvedl včera zajímavé drama Nazima Hikmeta „Damoklův meč“. Tato vysoce aktuální hra, napsaná jako na okraj našich dnů, kdy nad světem stále visí Damoklův meč v podobě hřícího letadla s atomovou pumou na palubě, má mnoho co říci našim divákům. Mladí herci si ji zahráli opravdu s chutí. Svými výkony na sebe upozornili zejména představitel hlavní úlohy mužů A. B. Fr. Husák a dále J. Jurka jako boxer, N. Divišková jako soudcovy dcera a mnozí další. Hra měla u obecnosti, převážně mladého, velký úspěch.

(mš)

VÝSTŘIŽKOVÁ SLUŽBA
PŘI PRAŽSKÉ INFORMAČNÍ SLUŽBĚ
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘIŽEK Z ČASOPISU

Práce

OSTRAVA

ze dne

-7 1. 1960

MLADÁ GALERIE

V DIVADLE PETRA BEZRUČE

DOJÍT AŽ DO CÍLE

OSTRAVSKÉ Divadlo P. Bezruče se stává stále aktivnějším činitelem při umělecké výchově svých návštěvníků. K dobrým snahám v dramaturgii i scénickém projevu, přibrali si nyní výtvarníci divadla další úkol: působit i na výtvarnou výchovu návštěvníků.

Při premiéře „Damoklova meče“ zhlédli diváci poprvé v kuřárně divadla výstavu obrazů V. Flakové. Pomineme-li počáteční první tři — dalo by se říci pokusné výstavy — pak je tato výstava programovým zahájením výtvarné činnosti. Divadlo chce ve své nevelké kuřárně vytvořit v duchu dobrých tradic našich pokrokových divadel výstavní síň, otevřenou mladým výtvarníkům s dosud nerozsáhlým dílem, kteří by jinak neměli možnost ověřit si samostatnými výstavami svou uměleckou práci.

Jsou-li iniciátory nějaké akce mladí lidé, pak je jisté, že zcela v duchu svého mládí jdou proti konvencím, snaží se říci co nejrozhodněji svůj názor, i když někdy příliš tvrdě a ne bez omylu. Ovšem toto hledání vlastního výrazu v naší době, zápal strhnout na svou stranu co nejvíce lidí, to je to sympatické. To, že na této cestě narazí i na odlišné názory, je samozřejmé.

Tolik úvodem, protože dvacet obrazů V. Flakové patří mezi umění v dobrém slova smyslu „provokující“. Nenechává návštěvníka v klidu nějakou vnější uhlazeností výrazu, ale nutí ho vyjádřit souhlas či odpor, nutí přemýšlet. Přitom výstava působí výrazově dosti uceleně i když je někde právě v tom nebezpečí

sklouznutí do omezené výrazové i námetové oblasti.

Při slibném počátku výstavní činnosti a při stejně slibné perspektivě dalšího rozvoje je však nutno pomyslet na jedno, na lidi. Ponechat laického diváka osamocенého v pohledu na toto umění, znamená při nejmenším oslabit přínos jeho výtvarné výchovy. Je sice pravda, že na výstavě mají hovořit výtvarná díla, ale při zanedbání výtvarné výchovy v minulosti nelze vždy očekávat, že lidé sami naleznou cestu.

Bylo by snad dobře podchytit zájem mladých diváků třeba přílohami k divadelnímu programu nebo občasnými besedami s výtvarníky. Jistě by se našly i některé další formy jak sblížit umělce s návštěvníky. Jinak by se brzy mohlo projevit nebezpečí snobské výlučnosti a odtazitosti od života.

Vychovává-li Divadlo P. Bezruče svými hrami nového návštěvníka divadel a nastoupilo-li dobrou cestu k výchově návštěvníků výstav, pak by po této cestě mělo jít dál a dojít až do cíle. [Ž]